

μα, ὁ ἥλιος εὐρέθη περιστρεφόμενος περὶ ἑαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν φορὰν.

Οὕτως ὁ ἡλιακὸς ἡμερινὸς οὐδὲν ἕτερον εἶνε κατὰ τὸν Κάντιον ἢ τὸ ἐπιπέδον τῆς γενικῆς ταύτης περιστροφῆς, τὰ δὲ ἐκτὸς τοῦ ἐπιπέδου τούτου εὐρισκόμενα ὑλικά σωματῖα συνεπεῖρα τῶν νόμων τῆς ἑλξέως ἠναγκάσθησαν νὰ κινηθῶσι πρὸς συνάντησιν αὐτοῦ κατὰ τὴν περιστροφικὴν αὐτῶν κίνησιν καὶ νὰ συμπτυκνωθῶσιν, ἰδίᾳ περὶ τὴν κεντρικὴν ζώνην. Οὕτω τὸ ἀρχικὸν σύστημα εὐρίσκεται μετασχηματισθὲν διὰ συνδυασμοῦ τῶν νόμων τῆς ἑλξέως καὶ τῆς ἀντιστάσεως εἰς ἕτερον σύστημα, ἐν ᾧ ἅπαν τὸ μεταξὺ δύο παραλλήλων καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ ἡλίου ἀπόστασιν κειμένων ἐπιπέδων διάστημα διατρέχεται ἐλευθέρως ὑπὸ σωματίων κινουμένων κατὰ κύκλους μετὰ ταχύτητος σχετικῆς πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου ἀπόστασιν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν ἀντιστάσεις εἰσὶν ἐνταῦθα λίαν ἀσθενεῖς, ἡ κατάστασις αὕτη θὰ διήρκει ἐπ' ἀόριστον, εἰ μὴ ἐπενέβαιεν ἡ ἑλξις, τροποποιούσα τὴν κατάστασιν ταύτην καὶ παρέχουσα γένεσιν εἰς νέους σχηματισμούς, τοὺς πλανήτας. Τῷ ὄντι, ἐπειδὴ τὰ παρακείμενα σωματῖα διαγράφουσι κύκλους σχεδὸν ἴσους καὶ παραλλήλους, εὐρίσκονται ταῦτα εἰς σχετικὴν πρὸς ἄλληλα ἡρεμίαν· τότε δέ, ὅν κέντρον τι ἐπικρατεστέρας ἑλξέως ἀναφανῇ, τὰ παρακείμενα σωματῖα θὰ κινηθῶσι πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο καὶ θὰ σχηματίσῃ μᾶζαν, ἥς ἡ ὁλὴν αὖξουσα ἑλξις ἐπεκταθήσεται, νέα δὲ ὑλικά συγκεντρωθήσονται ἐξ ἀποστάσεων μεγαλειτέρων. Προφανῶς δὲ τὰ οὕτω σχηματιζόμενα σώματα θὰ κινῶνται κυκλικῶς περὶ τὸν ἥλιον ὡς καὶ τὰ ἀρχέγονα αὐτῶν συστατικά.

Η. Γ. ΒΑΣΑΜΑΚΗΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Καὶ ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου, ἡ σήμερον ἀπ' ἄμωτος ἀναγινωσκομένη, τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν συγχώρησιν βάσιν ἔχει. Ἐκ τῶν δύο υἱῶν τοῦ αὐτοῦ πατρός, ὁ μὲν νεώτερος λαβὼν τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς πατρικῆς οὐσίας ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, ἐν ᾗ διεσκόρπισε αὐτὴν ζῶν ἀσώτως, ὁ δὲ πρεσβύτερος ἔμενε παρὰ τῷ πατρί, ἐκπληρῶν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ ἐργαζόμενος. Ὁ ἄσωτος υἱὸς συνελθὼν μετάνοε καὶ προσέρχεται τῷ πατρί τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπικαλούμενος, ὅπερ φανεροῦ χαρακτῆρα κατὰ βάθος ἀγαθόν, ἀποπλανηθέντα, ὁ δὲ πατὴρ ἐπίσης ἀγαθὸς χαρακτῆρ, δὲν ἀποπέμπει, δὲν ἐπιπλήττει τὸν υἱόν, ἀλλ' ἀνοικταῖς ἀγκάλαις δέχεται αὐτὸν καὶ διατάσσει ὅπως θύσωσιν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ τὸν μύσχον τὸν σιτευτὴν καὶ εὐφρανθῶσι πάντες, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπο-

G. E. LESSING.

ΛΑΟΚΟΩΝ*

*H

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Καθ' ὃν δὲ τρόπον ἐν τῷ ἐν Ρώμῃ ναῷ ἐλατρεύετο δὲν ἐλατρεύετο πανταχοῦ, οὐδὲ ἐν αὐτῇ τῇ Ἰταλίᾳ, πρὶν ἢ ιδρῶσιν τὸ ἱερὸν τοῦτο ὁ Νουμᾶς. Ὁ Νουμᾶς δὲν ἠθέλε νὰ γνωρίσῃ θεότητες ὑπὸ ἀνθρωπίνην ἢ καὶ θηριώδη μορφήν παριστανομένην καὶ ἐν τῷ ἑξῆς συνίστατο ἀναμφιβόλως ἡ μεταρρυθμις, ἦν ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἑστίας εἰσὶν αἰσθάνετο, ὅτι ἐξωστράκιδεν ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν προσωπικὴν ταύτης παράστασιν. Καὶ αὐτὸς ἐτι ὁ Ὀβιδίου γνωρίζει ἡμῖν ὅτι πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Νουμᾶ ὑπῆρχον ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ἀγάλματα τῆς Ἑστίας, ἅτινα ἐν καιρῷ τῆς μητρόσεως τῆς ἱερείας αὐτῆς Σουλδίας ἐξ αἰδημοσύνης ὑψώσαν τὰς παρθενικὰς χεῖρας πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτῶν. Ὅτι δὲ

*) Ἰδε ἀριθ. 14, σελ. 263—284.

1) Fast libr III. V. 45. 46.

Sylvia fit mater: Vestae simulacra feruntur
Virgineas oculis opposuisse manus.

Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εἶδε ὁ Σπένς νὰ συγκρίνῃ ἑαυτὸν μετὰ τοῦ Ὀβιδίου. Ὁ ποιητὴς ποιεῖται λόγον περὶ διαφορῶν ἐποχῶν, ἄλλοτε μὲν περὶ τῶν πρὸ τοῦ Νουμᾶ χρόνων, ἄλλοτε δὲ περὶ τῶν μετ' αὐτόν. Ἐν τοῖς πρώτοις ἐλατρεύετο αὕτη ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ προσωπικῆς μορφῆς, ὡς ἐν Τροίᾳ, ὁπόθεν καὶ μετήγαγε τὴν λατρείαν αὐτῆς ὁ Αἰνείας.

— Manibus vittas, Vestamque potentem

Aeternumque adytis effert penetralibus ignem:

λέγει ὁ Βιργίλιος περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἑκτορος ἀφοῦ συνεβούλευσε φυγὴν τῷ Αἰνείᾳ. Ἐνταῦθα ἐκφραστικῶς διακρίνεται τὸ

λωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη. Τὸ θέμα ὅπερ ἔχει ἡ παραβολὴ αὕτη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰρεδόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ εὐαγγελίου τοῦ συγχωρεῖν τὸν ἐν μετανοίᾳ προσερχόμενον, ἐστὶ κοινωνικόν. Ὁ υἱὸς ἕνεκα τοῦ ἀσθενοῦς χαρακτῆρος, ἕνεκα ἀποπλανήσεως ὑπὸ ὁμιλῶν κακῶν, ἕνεκα ἰσως σφαλμάτων — διατὶ ὅχι — τοῦ ἰδίου πατρός ἢ καὶ τῆς μητρός, ἐκτρέπεται τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ διαπράττει τὸ κακόν. Ὁ πατὴρ, ὁ καλὸς βεβαίως, πᾶσαν προσπάθειαν θὰ καταβάλῃ ὅπως σώσῃ τὸ ἴδιον τέκνον, ἐπαναγάγῃ αὐτὸ εἰς τὴν ὁδόν, ἀφ' ἧς ἀπεμακρύνθη, ἐτι δὲ μᾶλλον χαρήσεται καὶ ἀνοικταῖς ἀγκάλαις δεχθήσεται αὐτόν, ἐκουσίως ἐπανερχόμενον καὶ διὰ τὸ ἴδιον σφάλμα μετανοοῦντα. Θὰ ἦτο παράδοξον ἂν πατὴρ τὸν υἱὸν ἀσθενοῦντα σωματικῶς περιποιῇται καὶ θεραπεύῃ, δὲν πράττει δὲ τὸ αὐτό, ἀσθενοῦντα αὐτὸν ψυχικῶς, ἀλλ' ἀποπέμπει αὐτόν καὶ θεραπευθέντα ἀποδιώκει. Ἡ κοινωνικὴ βῆσις τῆς παραβολῆς τοῦ Ἰησοῦ εἶναι αὕτη, ἀποδείκνυται ἡ λύσις διὰ τοῦ ἑλέους, διὰ τῆς ἐξαγνίσεως τοῦ ἀσώτου τοῦ ἐν ταῖς πατρικαῖς ἀγκάλαις ριφέντος. Οὐδεὶς δὲ δικαιοῦται νὰ ψεῖῃ τὸν πατέρα, οἷδ' υἱὸς αὐτοῦ κἂν ἢ ἐπίσης ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ διαγωγῇ, διότι ὁ πατὴρ ἐνήργησεν ὡς τοιοῦτος κατ' αὐτὰς τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη, θὰ ἀπεδείκνυτο οὐχὶ πατήρ, οὐχὶ ἄνθρωπος ἄλλως ἐνεργῶν. Ὁ Δουμᾶς υἱὸς μετὰ τὸν Χριστόν

καὶ ἐν τοῖς ναοῖς, οὓς ἡ θεὸς ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐν ταῖς ρωμαϊκαῖς ἐπαρχίαις ἐκέκτιστο, ἡ λατρεία αὐτῆς δὲν ἐτελεῖτο καθ' ὁλοκληρίαν, ὃν τρόπον ταύτην ὤρισεν ὁ Νουμῆς, τοῦτο φαίνεται καταδεικνύουσαι διάφοροι ἐπιγραφαί, ἐν αἷς γίνεται μνηστὶς Pontificis Vestae.¹ Καὶ ἐν Κορίνθῳ πρὸς τοῦτοις ὑπῆρχε ἱερὸν τῆς Ἑστίας ἀνευ οἰουμένης ἀγάλατος, μετ' ἀπλοῦ δὲ μόνον βωμοῦ, ἐφ' οὗ προσεφέροντο θυσίαι τῇ θεᾷ.² Ἀλλ' ἐνεκα τούτου δὲν εἶχον ἄρα γε οἱ Ἕλληνας παντελῶς ἀγάλματα τῆς Ἑστίας; Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχε τοιοῦτον ἐν τῷ πρυτανείῳ παρὰ τῷ ἀγάλματι τῆς Εἰρήνης.³ Οἱ Ἰσθαῖοι ἐφήμιζον ἐν τοιοῦτο, ὅπερ παρ' αὐτοῖς ἐν ὑπαίθρῳ ἴστατο καὶ ἐφ' οὗ οὔτε χιών οὔτε βροχὴ ποτὲ ἐπιπτε.⁴ Ὁ Πλίνιος ποιεῖται μνηστὶς ἐνὸς καθημένου, ἔργον δὲ τοῦ Σκόπα καὶ ὅπερ ἐν τῇ ἐποχῇ αὐτοῦ εὐρίσκετο ἐν τοῖς κύλοις τοῦ Σερβιλίου ἐν Ρώμῃ.⁵ Ὑποθεσθῶ ὅτι δυσκόλως δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν ἀλλήν Ἑστίαδα ἀπὸ Ἑστίας ἑπεται ἄρα ἐκ τούτου ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἠδύναντο ἢ καὶ δὲν ἠθελον παντελῶς νὰ διακρίνωσι τοῦτο; Γνωρίζματα τινα συνηγοροῦσι προδήλως ὑπὲρ τῆς μιᾶς μᾶλλον ἢ τῆς ἑτέρας. Μόνον ἐν τῇ χειρὶ τῆς θεᾶς δυνάμεθα νὰ ἐκδῶμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ σκήπτρου, τῆς θαδὸς καὶ τοῦ παλλαδίου. Τὸ τύμπανον, ὅπερ προσθέτει

αἰώνιον πῦρ ἀπὸ αὐτῆς ταύτης τῆς Ἑστίας ἢ τοῦ ἀγάλματος αὐτῆς. Ὁ Σπένς δὲν ἀνέγνω μετ' ἱκανῆς προσοχῆς τοὺς ρωμαίους ποιητὰς ὥστε νὰ βοηθηθῇ παρ' αὐτῶν, διότι τὸ χωρίον τοῦτο διέφυγεν αὐτόν.

1) Lipsius de Vesta et Vestalibus cap. 13.

2) Παυσαν. Κορινθ. κεφ. ΑΕ. σ. 198. Ἐκδ. Kuhn.

3) Αἰτ. Ἀττικ. κεφ. Η' σ. 41.

4) Πολυβ. Ἱστορ. Βιβλ. ΙΣΤ' § 41. Τ. II. σ. 443 Ἐκδ. Ernest.

5) Plinius lib. XXXVI sect. 4. p. 727. Edit. Hard.

ἐξαγνίζων τὴν πατέρα ἐν τῇ γνωστῇ κωμῳδίᾳ αὐτοῦ *Père Prodigue* ταῦτ' πράττει, ἀλλ' ὁ Δουμᾶς ἐξήγησε πολλὰ, ἀποδεικνύμενος εὐαγγελικώτατος. Ὁ Δουμᾶς ἔχει καρδίαν. Ὁ Χριστὸς εἶνε πολυέλεος, πολυεὐσεπλαγχνος Θεός· συγχωρεῖ τὸν ἀδελφὸν ἐβδωμηνοντάκις ἑπτὰ ἁμαρτήσαντα, συγχωρεῖ τὴν μετανοοῦσαν Μαγδαληνὴν, συγχωρεῖ τὸν τελώνην, συγχωρεῖ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοὺς κακοποιήσαντας αὐτόν, συγχωρεῖ τὸν ἄσωτον υἱὸν μετανοοῦντα. Ἰδοὺ ὁ Χριστός!

Ὡς ἐγράψαμεν ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν διαλέξει, τῇ 3[15] ἱσταμένου μηνὸς ἐγένετο ἐν τῇ γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ ἡ ἐπίσημος καὶ πανηγυρικὴ ὑποδοχὴ τοῦ νέου ἀθανάτου κ. Ferdinand Brunetiere, ἐπιφανοῦς κριτικοῦ καὶ φιλόλογου, ἄρτι δὲ διορισθέντος διευθυντοῦ τῆς «Revue des Deux Mondes» εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ τέως τοιούτου François Buloz, ἀποχωρήσαντος. Κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ταύτην παρῆν ἄπειρος κόσμος, ὅπερ φανεροῦ ὀπόσον ἐνδιαφέρον τρέφουσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ πόλει ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀκροαμάτων τε καὶ θεαμάτων, ἐν τῷ κόσμῳ δὲ τούτῳ εὐρύτατα ἀντεπροσωπεύετο τὸ ὄρατον φῶλον. Ὡς γνωστόν, κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ σοφοῦ ἰδρυμάτος, τοῦ ἀρρήκτως συνδεδεμένου τῇ πνευματικῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους, ὁ εἰσε-

αὐτῇ ὁ Κωδινός, ἀρμόζει αὐτῇ ἴσως ὡς τῇ γῇ μόνον ἢ ὁ Κωδινός ἠπατάτο τὴν δῆμιν!

I'.

Καὶ ἕτερον παράδοξον παρὰ τῷ Σπένς παρατηρῶ, ὅπερ σαφῶς δείκνυσι πόσον ὀλίγον οὗτο θὰ ἐσκέφθη περὶ τῶν ὁρίων τῆς τε ζωγραφικῆς καὶ ποιήσεως.

«Παράδοξον, λέγει οὗτος, ὅτι οἱ ποιηταὶ ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν εἰς τὰς Μούσας ἐν γένει ἀναγομένων παρίστανται τοδοῦτον φειδωλοὶ καὶ φειδωλωτέροι ἢ ὅσον θὰ ἐπερίμενέ τις ἀπ' αὐτῶν, προκειμένου περὶ θεῶν, πρὸς ἃς ταλικάυτας ἔχουσιν ὑποχρεώσεις».²

1) Γεωργ. Κωδινός, περὶ τῶν πατρῶν Κωνιπόλεως. Ἐκδ. Βενετ. σ. 12. Τὴν γλῶσσαν λέγουσιν Ἑστίαν, καὶ πλάττουσι αὐτὴν γυναικα. τύμπανον βαστάζουσιν, ἐπειδὴ τοὺς ἀνέμους ἡ γλῶσσα αὐτὴν συγκλείει. Ὁ Σουίδας (ἐξ αὐτοῦ, ἡ καὶ ἀμφοτέρω ἐξ ἀρχαιότερον τινος) λέγει ἐν τῇ λέξει «Ἑστία» ἐπίσης τὸ αὐτό. «Γυναικα πλάττουσι τὴν γλῶσσαν, τύμπανον βαστάζουσιν ἐπειδὴ τοὺς ἀνέμους ἡ γλῶσσα αὐτὴν συγκλείει». Ἡ αἰτιολογία εἶναι κάπως ἀνεπιτυχής. Μᾶλλον εὐπρόσδεκτον ἦθελον εἶσθαι ἐὰν ἐλεγεν ὅτι ἐδόθη αὐτῇ τύμπανον, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐν μέρει ἐπίστευον ὅτι τὸ σχῆμα αὐτῆς τυμπανοειδὲς εἶναι. (Πλουτάρχ. Τὰ ἀρέσκα. τῆς φιλοσοφ. κεφ. 10). Ἀλλ' ὁ Κωδινός δὲν ἐσφάλλετο ἴσως ὡς πρὸς τὸ σχῆμα, ἢ ἐν τῷ ὀνόματι, ἢ καὶ ἐν ἀμφοτέροις. Ἰσως ἡγνοεῖ νὰ δώσῃ καλλιτέραν ὀνομασίαν τοῦ τυμπάνου εἰς ἐκεῖνο, ὅπερ εἶδε φέρουσιν τὴν Ἑστίαν ἢ ἤκουσε τοῦτο ὀνομαζόμενον τύμπανον, ἠδὲν δυνάμενος νὰ θεωρήσῃ αὐτὸ ὡς διάφορον τοῦ ὀργάνου, ὅπερ ἡμεῖς στρατιωτικὸν τύμπανον καλοῦμεν. Τύμπανα ὅμοια ἦσαν καὶ εἶδη τροχῶν:

Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris.

Agricolae —

(Virgilius Georgie lib. II V. 444). Ὅμοιον τοιοῦτω τροχῷ μοι φαίνεται τὸ ἐν τῇ Ἑστίᾳ τοῦ Fabretti δεικνυόμενον (Ad Tabulam Iliades p. 334) ὅπερ ὁ σοφὸς οὗτος ἐκλαμβάνει ὡς χειρόμυλον.

2) Polymetis Dial VIII p. 91.

χόμενος νέος ἀκαδημαϊκὸς ὀφείλει νὰ πλέξῃ τὸ ἐγκώμιον ἐκείνου ἐν θανάτῳ διεδεξάτο. Ὁ Brunetiere διεδεξάτο τὸν ἔξοχον δημοσιολόγον John Lemoine, ἐφ' ᾧ καὶ αὐτοῦ τὸ ἐγκώμιον ἐποιήσατο διὰ γλώσσης σθεναρᾶς καὶ σαφοῦς καὶ μετὰ παρρησίας μεγάλης, διακρινούσης ἀείποτε τὴν ἐνδοξὴν νῦν ἀκαδημαϊκὴν. Ὁμιλῶν δὲ περὶ δημοσιογράφου καὶ τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ πλέκων, ἀφιέρωσεν ἱκανὸν μέρος τοῦ λόγου αὐτοῦ εἰς σύγκρισιν οἰονεῖ τῆς προτέρας καὶ τῆς νῦν δημοσιογραφίας, τοῦ John Lemoine καὶ τῶν τῆς σήμερον, παραστήσας ἐκείνην μὲν πεπνυμένην καὶ σοφὴν, ταύτην δὲ ὑποδουλωθεῖσαν εἰς τὴν actualité, εἰς τὴν μετὰδοσιν τῶν νέων, ἀνευ μελέτης ὡς ἄλλοτε τῶν ζητημάτων. Οὕτως ὁ σοφὸς καὶ εἰλικρινὴς λόγος τοῦ Brunetiere, ὡς προσήκει νὰ μελετηθῇ καὶ παρ' ἡμῶν καὶ μάλιστα παρὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσιογραφούντων, ὡς πολλὰ τὰ διδακτικὰ ἐνέχων, προκάλεσεν ἀληθῆ θύελλαν ἐν Παρίσι, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἐξόχου κριτικοῦ, ὅπερ ἀπὸ μηνῶν ἀνὰ τὸ στόμα πάντων ἐφέρετο, ἀνεστηλώθη ἐν πάσαις ταῖς ἐφημερίσιν, ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων γραφύσαις καὶ συζητούσαις τὰς ἰδέας αὐτοῦ καὶ τὰ κατὰ τὴν γαλλικὴν δημοσιογραφίαν. Σημειωτέον ὅτι ὁ κ. Brunetiere, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τοῦ John Lemoine, ἀναγράφει τὰς γνώσεις, ἃς πᾶς δημοσιογράφος δεόν νὰ ἔχῃ, καὶ ἀποφαίνεται γνώμην ὑπὲρ τῶν εἰδικότητων, οἷός τιν' ὁ διάσημος δημοσιογράφος, ὃς τὸ ἐγκώμιον ἐπλέξε,

Τί ἄλλο τοῦτο σημαίνει ἢ τὴν ἐκπληξιν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὅτι οἱ ποιῆται, ὁμιλοῦντες περὶ αὐτῶν, οὐδόλως πράττουσι τοῦτο διὰ τῆς βωδῆς γλώσσης τῶν ζωγράφων; Διὰ τοὺς ποιητὰς ἡ Οὐρανία εἶναι θεὰ τῆς ἀστρονομίας· ἐκ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν πράξεων δηλοῦται καὶ τὸ ὑποῦργημα αὐτῆς. Ἵνα δὲ ταύτην ὁ τεχνίτης εὐδιάκριτον καταστήσῃ ἀναγκάζεται νὰ παραστήσῃ δεικνύουσάν τι διὰ δείκτου ἐπὶ οὐρανοῦ τινὸς σφαίρας· ὁ δείκτης οὗτος, ἡ οὐράνιος αὐτὴ σφαῖρα καὶ αὕτη ἡ στάσις αὐτῆς ἀποτελοῦσι τὰ ἴδια αὐτῆς γράμματα, δι' ὧν ἀφίησιν ἡμᾶς νὰ συνθέσωμεν τὸ ὄνομα — Οὐρανία. Ὅταν ὅμως ὁ ποιητὴς θέλῃ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Οὐρανία ἀπὸ μακροῦ προεῖδεν ἐκ τῶν ἀστέρων τὸν ἴδιον θάνατον:

*Ipsa diu positis lethum praedixerat astris
Uranie!*—

διατί, τὸν ζωγράφον ὑπ' ὅψιν λαμβάνων, νὰ προσθέσῃ καὶ τὰδε: Ἡ Οὐρανία, τὸν δείκτην ἔχουσα ἀνὰ χεῖρας καὶ τὴν οὐρανίαν σφαῖραν πρὸ αὐτῆς; Τοῦτο δὲν θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἐάν τις, καὶ δυνάμενος στεντορεῖα τῇ φωνῇ νὰ ὁμιλῇ, ἐποιεῖτο οὐχ' ἥττον συγχρόνως χρῆσιν καὶ τῶν σημείων, ἅτινα οἱ βωδοὶ ἐξ ἐλλείψεως φωνῆς ἐφεύρων μεταξὺ αὐτῶν.

Τὴν αὐτὴν ἐκπληξιν ἐκφράζει ὁ Σπένς καὶ διὰ τὰ ἠθικὰ ὄντα ἢ ἐκεῖνας τὰς θεότητας, ἃς οἱ ἀρχαῖοι προτάσσουσι ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῇ καθοδηγήσει τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. «Ἀξιοπαρατήρητον εἶναι, λέγει, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ποιῆται πολλὰ ὀλιγώτερα περὶ τῶν ἀρίστων ἠθικῶν τούτων ὄντων ἀναφέρουσιν ἢ ὅσα θ' ἀνέμενε τις. Οἱ τεχνῖται πλουσιώτεροι τυγχάνουσιν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην, ὁ δὲ θέλων νὰ μάθῃ πόσῃν ἐπίδειξιν ἕκαστον τούτων ἐποιεῖτο, ἃς συμβουλεύθη ἡ τὰ νομί-

σματα τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων. Οἱ ποιῆται ὁμιλοῦσι μὲν περὶ τῶν ὄντων τούτων συγχρότερον, ἢ περὶ προσώπων, ἐν γένει ὅμως οὗτοι ἐλάχιστον λόγον ποιοῦνται περὶ τῶν προσόντων αὐτῶν, τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς λοιπῆς ὅψεως».

Προσαποποιῶν ὁ ποιητὴς ἀφηρημένα ὄντα, ἱκανῶς χαρακτηρίζει ταῦτα διὰ τῶν πράξεων καὶ τοῦ ὀνόματος. Ὁ καλλιτέχνης ὅμως στερεῖται τῶν μέσων τούτων. Ἀναγκάζεται λοιπὸν νὰ παραστήσῃ τὰ πεπρωποποιημένα αὐτοῦ ἀφηρημένα ὄντα ὑπὸ φαντασιώδεις ἐξεικονίσεις, δι' ὧν ταῦτα εὐδιάκριτα καθίστανται. Ἐπειδὴ δὲ αἱ φαντασιώδεις αὗται ἐξεικονίσεις, ἀλλοῖόν τι οὔσαι, ἄλλο σημαίνουσι, καθιστῶσι τὰ ὄντα ταῦτα ἀλληγορικὰς μορφάς.

Γυνή, κρατοῦσα χαλινὸν εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἑτέρα, ἐπὶ κίονος ἐρειδομένη, ἀποτελοῦσιν ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ ἀλληγορικὰ ὄντα. Ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ ὅμως μετριότης καὶ σταθερότης εἰσὶν οὐχὶ ἀλληγορικά, ἀλλ' ἀπλῶς πεπρωποποιημένα ἀφηρημένα ὄντα.

Αἱ παρὰ τῷ καλλιτέχνῃ φαντασιώδεις ἐξεικονίσεις τῶν ὄντων ἐπενοήθησαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, καθόσον οὗτος δι' οὐδενὸς ἄλλου μέσου δύναται νὰ καταστήσῃ καταληπτὸν τί ἢ μορφή αὐτὴ ἢ ἐκεῖνη σημαίνει. Διατί ὅμως νὰ ἐπιτρέψῃ ὁ ποιητὴς νὰ πείσῃ ἑαυτὸν ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἡ ἀνάγκη ὥθει τὸν καλλιτέχνην, ἐνῶ ὁ ποιητὴς οὐδὲν περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης γινώσκει; Ἐκεῖνο δ' ὅπερ τοσοῦτον ἐκπλήττει τὸν Σπένς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κανὼν τῶν ποιητῶν. Τὰς τῆς ζωγραφικῆς ἀνάγκας οὐδαμῶς ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ καθιστῶσιν ἴδιον πλοῦτον, οὐδὲ νὰ θεωρῶσι τὰ μέσα, ἅτινα ἡ τέχνη ἐφεύρεν, ἵνα τὴν ποιήσιν ἀκολουθήσῃ, ὡς τελειότητος, ἃς ἐδικαιοῦντο νὰ φθονῶσιν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΛΓΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

1) Statius Theb. VIII. v. 551.

2) Polym. Dial. X. p. 137.

3) Polym. Dial. X. p. 137.

διότι βεβαίως οὐδεὶς πάνσοφος, οὐδεὶς Ἀριστοτέλης σήμερον. Ἀπαυτοῦσι νῦν, ὡς παρ' ἡμῖν συμβαίνει, ὁ δημοσιογράφος νὰ γράφῃ ἐν πάσῃ ταχύτητι, μὴ ἀναγινώσκων ὅ,τι ἀνωτέρω ἔγραψε, διότι τοῦτο ἐλήφθη ἤδη ὑπὸ τοῦ στοιχειοθέτου, περὶ παντὸς θέματος, ἔστω καὶ περὶ παθολογίας, ἀνευ μελέτης, ἀνευ προπαρασκευῆς, ἀλλ' εἰς τὴν στιγμήν. Ἐννοεῖται ὅτι ἐκ τούτων πολλὰ προσέρχονται σφάλματα, ἐφ' ᾧ πολλάκις ἀναγινώσκει τις νόστιμα περὶ φιλολογικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν θεμάτων, ἀποδεικνύοντα ὅτι ὁ γράφων οὐδὲ τὰ στοιχεῖα κέκτηται τοῦ θέματος περὶ οὗ πρόκειται· ἐκ τούτου κρίσεις περὶ φιλολογικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν καὶ θεατρικῶν ζητημάτων ἀβάσιμοι, ἀξιώσεις μὲν προβάλλουσαι μεγάλας, χρῆζουσαι ὅμως αὐταὶ αὐταὶ ἐλέγχου μείζονος τοῦ ἐλεγχομένου. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια!

Τὸν Brunetière, κατὰ τὴν τάξιν ἀντεφώνησεν, ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ, ὁ πρὸς τοῦτο ἐκλελεγμένος κόμης d'Haussonville, πλέξας τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ ἕκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἐγκωμίου τούτου προκύπτει τὸ σθένος τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ. Ἀφικόμενος κατὰ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ὁ νῦν ἐξυμνούμενος εἰς Παρίσιους, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, ἀπερίφθῃ τοῦ Διδασκαλείου καὶ οὐδαμῶς ἔτυχε διπλώματος. Ἀκροασάμενος ὅμως τοῦ Gaine καὶ μελετῶν ἀδιακόπως κατάρθωσε νὰ πλουτίσῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ διὰ πολλῶν φιλολογικῶν γνώσεων. Ἀ-

γαπῶν τὸ θέατρον καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ εἰσιτήριον καθ' ἐκάστην, κατελέχθη ἐν τοῖς ὀρισμένοις ὅπως χειροκροτῶσι τὰ νέα ἔργα (claque), ἅπερ πολλάκις οὐχὶ ἄξια χειροκροτήσεως ἦσαν. Ἐξεδικήθη ὅμως ἀσπόνδως ὡς δραματικὸς κριτικός. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρακολοθησῶμεν ἐνταῦθα τὸν κόμητα Haussonville ἐν τῷ ἐγκωμίῳ τοῦ Brunetière, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραλείψωμεν ὅτι ὁ Brunetière ἀναχωρήσας τῶν Παρισίων καὶ ἐπανελθὼν εἰς αὐτοὺς εἶχεν ἐν τῷ θυλακίῳ αὐτοῦ 75 φράγκα καὶ ἀργυροῦν ὠρολόγιον. Ἐννοεῖται ὅτι διῆλθε κακὰς ἡμέρας καὶ ὑπέστη στερήσεις, ἀλλ' ἐνεκαρτέρησε καὶ ἐγένετο ἀκαδημαϊκὸς ἀνευ διπλώματος σχολῆς, καὶ ἐγένετο καθηγητὴς καὶ ἀνακηρύσσει διδάκτορας ὁ μὴ διδάκτωρ μὲν διὰ χαρτίνης ἀξίας, διδάκτωρ ὅμως ἀληθῶς.

Οὗτοι οἱ δύο λόγοι, οἵτινες ἀνεγνώσθησαν ἄρτι ἐν τῇ γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ ἐπὶ τῇ ὑποδοχῇ τοῦ Brunetière, λόγοι μεστοὶ ὀρθῶν παρατηρήσεων καὶ σημειώσεων, λόγοι διδακτικοὶ καὶ ἄξιοι ἀναγνώσεως ὑπὸ πάντων.